

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 241

Březen 1975

“Svoboda” za železnou oponou

Nedávno navštívili Spojené státy hosté ze Sovětského svazu na pozvání Národní rady církví (National Council of Churches), americké složky mezinárodní organizace Světové rady církví. Tato organizace byla založena r. 1948 a dopracovala se zprvu určitých úspěchů: přes dvě stě náboženských církví a vyznání z osmdesáti zemí bylo zastoupeno v Radě za účelem sblížení lidstva. Během let však se povážlivě změnil cíl a stále více se projevuje levicová, dokonce komunistická infiltrace. Světová rada církví se stále více zajímá o revoluce po celém světě a dokonce přispívá finančně na rasové guerillové boje v jižní Africe a na obhajobu Angely Davisové a jiných teroristů. Ženevskou konferenci Světové rady r. 1966 ovládaly již levicové a ultralevicové proudy. Žel, že není občanům ve svobodném světě dost jasné o co jde, buď se nezajímají, nebo to podceňují. Zdá se, že málokdo si uvědomuje, jak nebezpečná je komunistická infiltrace světových organizací.

Loni dvacet amerických vedoucích členů Národní rady církví ze Spojených států navštívilo Sovětský svaz a v únoru, na oplátku, přijelo dvacet sovětských církevních hodnostářů na návštěvu do Ameriky. V delegaci byli metropolita Nikodim z Leningradu a Novgorodu, Filaret z Kijeva a Galiče a Yuvenaly z Tuly a Bělavy. Navštívili mj. Nový York, Princeton, dále Chicago, atd.

Organizace Porobených národů varovaly a namítaly proti sovětské návštěvě z pochopitelných důvodů. Je nám zcela jasné, že přátelská návštěva je jen přetvářkou a že se bude mluvit o svobodě kde žádná svoboda není. Proto členové Captive Nations Committee se připravovali, aby dle svých omezených možností vysvětlili americké veřejnosti, že za návštěvou, za détentem, atd. se skrývá komunistický pokus balamutit a nakazit svobodný svět.

Ve Washingtoně se konala novinářská konference dne 25. února v budově United Methodist. Zde odpovídali sovětské hosté na otázky amerických novinářů, jak se dalo očekávat. První otázka zněla: Jak by mohly křesťanské církve ovlivnit sovětskou vládu, aby připustila větší náboženskou svobodu?

Odpověděl na to rektor moskevské katedrály: “V Sovětském svazu každý osmnáctiletý se může svobodně rozhodnout, zda je věřící, nebo nevěřící. V Rusku je staletá křesťanská tradice, která ovlivňuje i nevěřící, kteří mají vysokou úroveň křesťanské morálky, i když tomu říkají komunistická morálka”.

Vzápětí se ho otázal z obecnstva litevský kněz uprchlík: “Jak to, že jsou lidé vězněni za své náboženské přesvědčení, když je v Rusku svoboda náboženství?” Přečetl pak jména těch, kteří byli nedávno za svou víru uvězněni.

Nastalo trapné mlčení, pak následovalo vysvětlení typicky komunistické. “Občané, na které se ptáte, se dopustili protisovětské činnosti. Byli zatčeni, že rozdávali kroniku katolické církve v Litvě”.

Další americký novinář se tázal, jak se to srovnává s obviněním slavného fysika Sacharova, který nedávno žaloval Světové radě církví, že sovětské křesťané musí platit za trest tisíce rublů, že jejich děti jsou jim vzaty, že vyšší vzdělání je dětem věřících rodičů zakázáno, atd. Jak se tato obžaloba srovnává s vyhlášenou svobodou náboženství?

Na tuto otázku odpověděl sám metropolita Filaret: “Je všeobecně známo, že Sovětský svaz je první zemí, kde vzdělání bylo dáno zdarma každému. Je tedy nemyslitelné, že by dětem věřících rodičů bylo odpíráno”. K tomu dodal metropolita Yuvenaly: “Nechceme líčit ideálně naši společnost jako nebe na zemi, ale je pravda, že sovětský právní řád zabezpečuje náboženskou svobodu a že přestupky jsou zákonem trestány. Nesmí se posuzovat dle ojedinělých případů. Máme instituci, vládní úřad, který dozírá na náboženské záležitosti ve prospěch věřících. Když se stanou přestupky, nejdeme s tím na veřejnost, poněvadž jsme si jisti, že to bude řešeno úřadem”.

Podobné lži se kupily na konferenci nejen ve Washingtonu, ale pokračovalo se ve lhaní i v Chicagu, kde se konala novinářská konference dne 4. března v McCormick Inn na druhém poschodí. Na dvaadvacátém poschodí se konala novinářská konference členů Porobených národů, svolána předsedou Captive Nations Committee p. Viktorem Viksinsem.

Předcházela demonstrace Ukrajinců u vchodu budovy. Dva dny před tím, v neděli, ukrajinské organizace a církve uveřejnily půlstránkové placené oznámení v Chicago Sunday Sun Times, aby upozornily americkou veřejnost na návštěvu ze Sovětského svazu.

Průběh konferencí v Chicagu se podobal washingtonskému vystoupení. Na novinářské konferenci Captive Nations československá složka byla zastoupena Československou národní radou americkou, prof. Františkem Schwarzenbergem a Vlastou Vrázovou. Baltické státy, Ukrajina, Polsko a Československo připravily pro americké novináře zprávu, jak to ve skutečnosti vypadá se svobodou v jejich zemi.

Zkrácená zpráva ČSNRA “Religion in Czechoslovakia” byla uveřejněna v březnovém čísle American Bulletin. Členové si mohou dopsat o zbývající výtisky v úřadovně.

V Československu, dle sovětského vzoru, rozhoduje o náboženských otázkách komunistický dozorce, t.j. Úřad pro náboženské věci při Ministerstvu školství a kultury, jehož cílem je likvidace náboženství. Počátkem roku tento úřad rozkáže všem církvím, kněžím a duchovenstvu, aby si zažádali o obnovu povolení vykonávat svůj úřad. Každá žádost je podrobena revisi; žadatel je posouzen dle svého výkonu, hlavně dle udání donášců a hlídačů. Rozhodující je jeho postoj ke komunismu. Není proto divu, že počet duchovních stále klesá.

Zde je přehled situace, část zprávy o katolické církvi:

Konstituce Československa teoreticky uznává svobodu které-hokoliv náboženského vyznání. V denní praxi se však tato konstitucí "zaručená" náboženská svoboda ztotožňuje jen se svobodou kultu a povinností státu opravovat nejcennější chrámové stavby a kulturní památky, aby se komunistický režim ubránil výtkám domácího i světového mínění z kulturního barbarismu.

Proti všemu ujišťování dnešní komunistické vlády Československa, že režim žádného občana nepronásleduje jen z důvodů jeho náboženského přesvědčení, přinášíme namátkou z mnoha oficiálních textů - uveřejněných v denním partajním tisku - tento příklad:

"Při rozmíst'ování žáků na školy 2. cyklu (a tím spíše na školy vysoké) měla rozmíst'ovací komise a vedení ZDŠ (Závodní dělnické školy) v Kouřimi vážné připomínky k těm dětem a studentům, kteří v předcházejících letech navštěvovaly výuku náboženství, i k těm, jejichž rodiče se v místě bydliště neangažují." . . . "Nebudeme v příštím roce doporučovat na studia žáky, kteří v předchozích letech školní docházku navštěvovali výuku náboženství . . . Nebudeme doporučovat ke studiu na vyšších školách žáky těch rodičů, kteří jsou ochotni od naší socialistické společnosti pouze přijímat a bez angažovanosti jí vracet jen to, co je obsaženo v jejich pracovní náplni či úvazku." (Říjnový cíl", časopis pracujících N.P. TOS, Kouřim; roč. XXV, 1. 22, 8. října 1974).

Takovýchto jasných důkazů sociální diskriminace československých občanů z důvodů náboženských - (tedy jen když aplikují konstitucí jim zaručené právo svobody náboženského kultu, čili návštěvy kostela a bohoslužeb) - je v dnešním socialistickém Československu možno denně číst v každých místních režimních novinách. V tiskovinách, které jdou do zahraničí, by však čtenář marně taková veřejná přiznání režimu hledal.

Dnešní obyvatelstvo Československa (1974: 14 milionů) se hlásí v 69 proc. k římskokatolickému vyznání. Země má 14 diecézí, z nichž je dnes naprostá většina spravována vládou dosazenými generálními vikari. Pouze 1 diecéze v Čechách má apoštol. administrátora v osobě biskupa Františka Tomáška (arcidiecéze pražská), který byl též v době "kultu osobnosti" komunisty vězněn; na Moravě je jen krátkou dobu obsazena apoštol. administrátorem, biskupem Vránou (arcidiecéze Olomoucká), a na Slovensku jsou dnes také jen dva biskupové. Z 597 farností pražské arcidiecéze jich je dnes 321 neobsazených jednak z nedostatku kněží, jednak z předčasného vynuceného jejich odchodu do důchodu, ale hlavně z odmítnutí státního souhlasu kněžím nejspokojnějším, kteří by mohli mít příliš veliký vliv na mládež; proto je režim zařadil do zemědělské výroby a průmyslu.

V dnešním Československu jsou státem povolené jen dva semináře: Pro české země je to Cyrilo-Metodějská fakulta v Litoměřicích, pro Slovensko seminář v Bratislavě. Z vůle krajských církevních tajemníků bylo ze 60 přihlášených kandidátů studia bohosloví přijato loni na podzim do litoměřického semináře pouze 26 zájemců, kteří prošli kádrovacím posudkem a "přesvědčivě" obstáli při zkoušce z

Marx-leninismu. Docenti, kteří nejsou členy hnutí "Mírových kněží - Pacem in terris", musili opustit svá učitelská místa v semináři a dostali zákaz vypomáhat v duchovní správě. V některých okresech jsou už opět kněží - (kteří mají státní souhlas) - bezdůvodně překládáni v krátkodobých termínech na jiná místa, jen aby nemohli účinně působit a poznat duchovní potřeby místních věřících. O minulých vánocích se ve třech okresech v Čechách obnovila stará praktika registrovat adresy lidí, kteří "jsou při kostele". Režimem kontrolovaná "Charita" (tiskový odbor) dostává nepatrnou kvotu na náboženský tisk (dvoje povolené noviny) a učebnice náboženství už nelze vůbec vydávat; náboženská literatura, posílaná v letech 1968 do Československa ze západních zemí, je dnes opět do ČSSR nepřipustná . . . knihy, které došly dříve, jsou nyní dodatečně zabavovány. Řeholní sestry, zatlačené už dávno na místa nejobtížnějších služeb mají do konce letošního roku 1975 opustit všechny sociální ústavy slepců, mrzáčků, choromyslných a přestárých. S jejich odsunem z těchto ústavů se již začalo. Jeho urychlenému provedení překáží jen nedostatek ochotných civilních ošetřovatelek, které by šly na jejich místa.

Podle nezveřejněné zprávy měly komunistické partaje východního bloku v létě 1973 na Krymu konferenci o dalším taktickém postupu při likvidaci náboženství a zvláště katolické církve v socialistických zemích. Pro každou zemi byl vypracován zvláštní plán podle místních podmínek. Podle těchto směrnic má prý být v ČSSR katolická církev tiše zlikvidována do r. 1980, v Mad'arsku do dalších dvaceti let, v Polsku se s tím prý začne až po smrti kardinála Wyzinskyho. V ČSSR by po r. 1980 - podle tohoto plánu - zůstal v každém okrese jen jeden kněz - údržbář jako musejní kus pro turisty ze západu.

Totéž platí o protestantské církvi, Českých bratřích, židovské, atd. tak jako o katolické. Děti pastorů nemohou studovat na vyšších školách, což je výstrahou i trestem pro rodiče. Nedávno několik rektorů České bratrské evangelické církve bylo zproštěno úřadu. Dalším nebylo dovoleno dokončit studie na Komenského fakultě. Jiní vykonávají manuální práci, jsou topiči v továrnách, šoféry, atd.

Židé jsou v podobném postavení. Cizincům se sice vysvětluje stará historie českých židů, jejich utrpení za nacistů, ale zamlčuje se skutečnost, že úřad pro náboženské věci se zmocnil jejich majetku a samosprávy staro-nové synagogy, radnice atd. Po vyhubení nacisty a vystěhování po válce těch, kteří se vrátili z koncentračních táborů zbylo z 365,000 židů jenom 8,000, ale i na tento zlomek je vykonáváno násilí, jak si stěžuje Mezinárodní rada židů původem z Československa v Londýně (International Council of Jews from Czechoslovakia in London, Newsletter No. 6, December 1974).

Nemůže se tedy vůbec mluvit o svobodě, jenom o nesvobodě. Hospodářské poměry se prý zlepšily, zdánlivě, či dočasně, či skutečně, ale jinak v otázkách svobody se život nelepší. Naopak, režim ze strachu, že by opět mohlo dojít k novému jaru, kdyby povolil a dal občanům trochu svobody, se brání déteté a sblíživání se západem.

MASARYK - vědec a učitel

Výročí dnes už tak vzdáleného data Masarykova narození a příležitost vzpomenout ho, stává se podnětem, abychom se zamysleli nad tím, jaké je současné povědomí o jeho životě a díle. Historický vývoj nese s sebou již obvyklý rys, že zároveň s tím, jak se s neúprosností rytmu času vzdalujeme nějaké události či osobnosti, které připadl úkol reprezentovat svou dobu, ustrnuje tato často v několika ustálených charakteristikách a hodnotících závěrech. A tak se počíná ztrácet to nejpodstatnější: **člověk**, jeho živý zápas a smysl práce, jeho tvořivý vztah k životu a k životním hodnotám.

Proto, máme-li vzpomínat, je dobré oživit si čas od času právě to, co je za hranicí ustálených historických dat a soudů. Vyvolat si - možná prostřednictvím několika detailů - právě to osobní, časové, životné.

Den, který si tu připomínáme, je celou podstatou podnětem k takovému přístupu. Vybízí vidět činnost a dílo nikoli z vrcholku dokončené práce, nýbrž ze strany opačné, z počátku cesty, která svými zákrutami a odbočkami k tomuto vrcholku teprve směřuje. Vždyť narozeniny jsou výrazem pohledu vpřed, symbolem naděje, perspektiv budoucnosti. Narozeniny předznamenávají růst, navrhování zkušeností a výsledků. Zvolíme-li tento přístup, pak víc než hotovost a uzavřenost práce, víc než několik vybraných myšlenek nebo stěžejních okamžiků v životě začne vystupovat plynulost práce a úplnost životního snažení. Krátce: to, co známe jako hotové, uzavřené, objeví se ve svém zrodu, v podmínkách vývoje jako narůstání výsledků - ale i problémů, jako řešení úkolů - ale i palčivých otázek. Zároveň nám někdy vystoupí význam toho, co občas ustupovalo do stínů jiných faktů. Logika vývoje zvýrazní v obrazu další rysy, obrátí k nim více pozornosti.

Tak se nám do obecného obrazu Masaryka dostává i hlubší pohled na ráz a význam jeho činnosti vědecké a učitelské. Proto chceme k ní v dnešní úvaze obrátit zvláštní pozornost a vysunout právě tento motiv do popředí, abychom zdůraznili úzkou souvislost mezi Masarykem vědcem i politikem. Chceme říci, že v Masarykovi není etapového přechodu z jednoho okruhu práce k druhému, od teorie a spekulace k činnosti veřejné, nýbrž neustálá **souvztažnost** obou těchto sfér: Masaryk byl praktickým politikem už od chvíle, kdy se otvírala jeho dráha vědecká, a nepřestal být filosofem, i když jeho účast v odboji a později funkce presidenta absorbovaly většinu jeho energie a času. Obracíme-li tedy zvláštní pozornost k oné složce vědecké a učitelské, je to nikoli proto, že ztrácíme ze zřetele ucelenost osobnosti a díla, nýbrž že se k ní chceme přiblížit z jiné, méně obvyklé strany.

Veřejná, politická a státnická činnost nebyla pro Masaryka toliko službou okamžiku, odpovědí na naléhavé potřeby chvíle, byla hluboce závažnou s fundovanou prací pro ideály lepší a dokonalejší společnosti i člověka jako individua. Byla zakotvena v tradici myšlení národního a lidstva vůbec. Byla motivována historicky, poučena na zkušenostech - a tedy i rozporech - všech těch, kdo odedávna sledovali tytéž věčné cíle člověka, ideály lidskosti a společenské spravedlnosti. Jakkoli tato slova znějí pateticky, jsou pravdivá, neboť to jsou směry, jimiž se Masaryk přibližoval svým vlastním závěrům a zásadám, - a jsou to i váhy, jimiž přeměřoval přítomnost i rozhodnutí o budoucnosti.

Doba, ke které se chceme především soustředit a která obvykle figuruje jako etapa hodnocená spíše z toho, co přišlo později, než sama ze sebe, není přece krátká. Uvažme, že v roce 1914, přesněji v prosinci 1914, kdy Masaryk odjížděl do ciziny, bylo naplněno téměř 65 let jeho života. A to je věk, kdy mnozí už bilancují hlavní část své práce. Tak mohl udělat i on, když se ohlížel po výsledcích uložených v řadě publikací a časopiseckých statí, po výsledcích své učitelské činnosti, která připravila řadu

českých i slovenských studentů, - a nakonec i po úspěších v politickém životě. A přece právě principy, na kterých tato práce spočívala, ho zavazovaly a rozhodly o pokračování.

Dejme se tedy vést tou perspektivou 7. března 1850.

* * *

“Přesné myšlení se začalo u věcí
nejvšednějších a praktických.”

(Hovory s TGM.)

Vydjeme-li chronologicky z kořenů a podnětů, které si Masaryk přinesl se svým narozením a mládím a které se obrazily v jeho vlastní práci, jsou, myslím, příznačné především tyto: jeho dětsky i chlapecky prožitá zkušenost sociální a dále jeho setkání s hodnotou práce rukou zároveň se zkušenostmi studenta, neboť jeho gymnasiální studia se střídala s učňovskou prací zámečníka a kováře. V téže době už také poznal práci učitelkou jako učitelský pomocník. Pak jsou tu ještě další závažné prvky: intimní zážitek náboženství a první střetání s problémy národnostními (dostal se do rozporu s oficiální německou orientací školy). Konečně je tu ještě jedna velká hodnota pro Masarykova budoucnost: formování vztahu ke Slovensku. Tak jako pro mnohé, kdo se narodili v té části Moravy, zvané Moravským Slováckem, byl i pro Masaryka vztah ke Slovensku zcela přirozený, žitý. On neznal smysl geografických nebo politických hranic, ani kritérií jazykových. Měl svou prostou, a proto nejhlubší zkušenost: byl “Slovák”, jak říkal on i jiní. (“Já jsem se cítil Slovákem”; “nějakého rozdílu mezi Slováky uherskými a moravskými, mezi kterými jsem jako dítě rostl, nebyl jsem si vědom.”)

To jsou tedy zkušenosti, které mu sudičky naměřily nad kolébkou pro prvních patnáct let života, ale které se měly v různých obdobích vynořovat během celého života jako zkušenosti nejzákladnější. Proto je možné vztáhnout i na jeho vlastní vývoj to, co řekl, když formuloval některé problémy filosofické: “Přesné myšlení se začalo u věcí nejvšednějších a praktických.”

* * *

“Já chci znát fakta, ale chci také
vidět, jaký mají smysl, k čemu uka-
zují.”

(Hovory s TGM.)

Období universitních studií je pro každého tvořivého ducha tou neideálnější dobou zrání a vyhraňování. Tak ji prožil i Masaryk v letech 1872-76 ve Vídni a 1876-77 v Lipsku. Nabíral poznání s rozmachem opravdu širokým, od filosofie, estetiky, náboženství po klasickou filologii a přírodní vědy. Jména profesorů jako Brentano, Zimmermann, Gomperz, Wundt, Avenarius, Luthardt napovídají atmosféru, ve které se Masarykovo myšlení utvářelo a kde se jeho zkušenosti, problémy i otázky setkávaly s teoretickým, filosofickým myšlením. A proto už tehdy se velmi rychle vyhraňovala jeho vědecká orientace. Okruh filosofie?, řeknete. Ano, ale v tomto pojetí: “Filosofie byla mi po výtce **etikou, sociologií a politikou,**” tak napsal ve Světové revoluci (1925).

Nepřecházejme k dlouhým výčtům titulů nebo k rozborům děl, zůstaňme u detailu, jaký nám nabízí hned první Masarykovo tištěné vědecké pojednání. Mělo titul “Plato jako vlastenec” a vyšlo roku 1877. Stačí vzít jen detail, titul, abychom v něm postihli řadu typických rysů díla celého, tak jako ve střípku zrcadla nalezneme tentýž obraz krajiny jako v zrcadle celém. - Jaké téma si tu Masaryk vybral? Obírá se myšlenkami starověkého filosofa Platona (427-347 př. Kr.) z hlediska problému, který je aktuální, tedy tématem **filosofickým** a zároveň **politickým**; tématem, které znamená **minulost** a dávnou tradici myšlení a navazuje teď vztah se **současností**. Právě slovo “vlastenec”, které nám dnes zní

možná archaicky a v ústech některých lidí dokonce skřípe ironií, mělo v době Masarykově zvuk čistého kovu. Bylo hodnotou přejímanou z dědictví českého národního obrození, kterou teď Masaryk počínal zvažovat z hlediska své současnosti. Ale ještě jeden vztah napovídá toto téma Plato jako vlastenec, vztah **spirituální**, duchovní stránky života na jedné a **praktické** na druhé straně. Není už tady, v této zkratce vyjádřené titulem nejstaršího Masarykova článku Masaryk celý? Filosof, vědec a politik? Teoretik a praktik? Není už tady klíč k jednotlivostem i celku díla?

Masaryk řekl: "Já chci znát fakta, ale chci také vidět, jaký mají smysl, k čemu ukazují." Na koho přitom myslel? Především na člověka jako **jedince** - a zároveň na člověka žijícího ve společnosti s jinými, tedy na člověka jako fenomén **společenský**. Myslet na člověka znamená respektovat ho po všech stránkách jako individuum, ale zároveň vidět i jeho místo a povinnosti ve společnosti - a naopak i povinnosti společnosti vůči němu. To je jeden z ústředních klíčů jeho díla. - A druhý klíč? Nalezneme ho tam, kde Masaryk uvažuje o tvořivém podílu každého člověka na řešení otázek světa a života. Z hlediska jeho vlastní práce je obsažen ve vztahu **věda a život**. On není typem kabinetního vědce uzavřeného do studovny, laboratoře či přednáškové síně. Myslí na roli ideí, vzdělání, náboženství nebo umění v životě, a to také žádá od jiných.

* * *

Vědecká dráha a přednášková činnost na universitě se začaly u Masaryka ve Vídni. V roce 1882 ovšem přešel na universitu do Prahy, která se právě rozdělila, když vedle německé se prosadila i samostatná universita česká. Od té doby zůstal Masaryk aktivně ve svazku s touto universitou až do doby, kdy odešel v roce 1914 do odboje.

Z historického hlediska se dělí celé ono období Masarykovy vědecké a pedagogické činnosti, k níž se ovšem vázala i další práce kulturní a politická, na dvě základní etapy:

1. Starší (asi do poloviny let osmdesátých), kdy převládalo více spekulativní zaměření jeho činnosti, zřetel k obecným otázkám člověka, života a světa. Příznačně nám ji reprezentovala prvotina, článek o Platonovi. K ní je možno přiřadit dále studium otázky v odborné sociologické literatuře té doby ojedinělé, ale zato typické pro život moderního člověka - studium problému sebevraždy. V roce 1881 vydal Masaryk svůj habilitační spis "Sebevražda hromadným zjevem společenským moderní osvěty". Konečně připomeňme alespoň jedno dílo, které se pokoušelo spojit vědu a život, poznání a praxi v jednotný systém, tedy téma charakteristické právě pro Masaryka. Mělo název "Základové konkrétní logiky" (1885).

2. Od druhé poloviny osmdesátých let, tedy v prostředí Prahy, ve stálém styku s Moravou i Slovenskem stejně jako na druhé straně s Evropou a se světem zámořským, počala se intenzivní práce, která umožňovala Masarykovi uskutečňovat to, co bylo jeho kredem: přednášet výsledky spekulace, studia do praxe, do života, tj. do života kulturního, společenského, politického. Není pochyb, že příchod do Prahy v roce 1882 znamenal mnoho nejen pro universitu a naše země vůbec, ale stejně tak i pro Masaryka samého. Otevřelo se mu široké pole, když měl ruku přímo na pulsu tehdejšího dění. Aktivita, vitalita, kterou překypoval, měla možnost projevovat se mnoha směry. Je těžké obsáhnout to ve stručné charakteristice. Obraz jeho činnosti připomíná hladinu, na kterou dopadá každou chvíli nový kámen, zvedají se vlny v soustředěných kruzích a ty se šíří dál a dál. Jeden podnět vyvolává druhý. Tak funkce na universitě a účast ve vědeckém životě ho přivádějí k otázkám akademickým i k živým problémům vědy. Když se zformovala skupina vědců v čele s Gebauerem, Golle, Hostinským - a přirozeně

Masarykem, jejich práce i program znamenaly zrod nových, vsutku moderních metod vědy. Vzpomeňte např. jejich účasti v tzv. bojích o Rukopisy od druhé poloviny osmdesátých let. Masaryk je tehdy formuloval jako otázku pravdy vůči vědě i vůči národu. Aby dal možnost prezentovat myšlenky své i svých kolegů, založil časopis Atheneum a později Naši dobu, jejichž prostřednictvím už odborná práce počala pronikat do širších kruhů veřejnosti.

Pro Masaryka i jeho dobu se tehdy také nově řešila otázka vztahu národa a světa. Pociťoval se zrod nové etapy, navazující na národní obrození a hledající vlastní vztah i k moderním formám myšlení, vědy, umění. V tomto dění patří závažné místo Masarykovu úsilí popularisovat v tom nejlepší a nejučinnějším smyslu toho slova. Proto se stal iniciátorem universitních extensí, které znamenaly půdu pro setkání vědců s veřejností. Pořádal i přednášky pro dělníky. A jeho esej "O studiu děl básnických" (1884) vznikl z přednášky v pražské čítárně "U Halánků" pro kroužek žen. I na vzniku monumentálního Ottova Slovníku naučného se podílel významnou měrou.

"... vidím, že mě okolnosti stále vedly do veřejného života a že jsem i na katedře hleděl na ten veřejný život působit."

(Hovory s TGM.)

Tak poznáváme, jak přirozeně - bez frází a halasných programů - vrůstala činnost Masaryka vědce a universitního profesora do života veřejného. Neuvažuje pouze, ale jedná, - nebo lépe: uvažuje a jedná. V rychlém sledu jdou za sebou i tato fakta: Stává se poslancem strany mladočeské (1891-93). Na začátku našeho století je iniciátorem nové, realistické strany. Sbližuje se i s politickým životem dělnictva; nalezneme ho spolu s jeho ženou i na veřejných vystoupeních. Od roku 1907 působí v říšské radě. A probíráme-li se zároveň s tím jeho písemnými projevy, znovu si ověřujeme, jak ruku v ruce s tím jde jeho studium podněcované životními jevy a problémy. I k účasti na Hilsnerově procesu ho původně přivedl vědecký zájem o otázky rituální vraždy. Teoretickým a historickým studiem se také přiblížil k otázkám českého národního obrození, reformace, politiky strany staročeské a mladočeské. O tom svědčí zvláště spisy "Česká otázka" (1895), "Naše nynější krize" (1895), "Jan Hus" (1896), "Karel Havlíček" (1896), "Palackého idea národa českého" (1898).

Ale cesta vede dál - kruhy se rozšiřují. Zvláštní pozornost věnuje Masaryk problematice slovanské, a to opět nikoli bez vztahu k starším tradicím. Kriticky rozbírá problematiku Ruska, viděnou jednak prostřednictvím Ruska carského, jednak programu Leninova. Obrací pozornost k jižním Slovanům, na jejichž obranu vystoupil ve Vídni a zvítězil. (Jihoslované mu to nikdy nezapomněli.) Zvláštní místo má trvale v jeho zorném poli Slovensko. S jeho problematikou je ve styku přímém při svých návštěvách i prostřednictvím těch, kdo jej vyhledávali v Praze nebo byli účastníky jeho universitních přednášek. (Jeden příznačný rys poutá naši pozornost v této souvislosti: Masaryk pomáhal, radil, ale zároveň čekal iniciativu Slováků samých. Dokonce v duchu svých vlastních zásad vybízel k plodné výměně názorů, nikoli k odmítání či přehlížení stanoviska protivníka. Tak vzpomínají ti, kdo se s ním setkávali.)

**Jarní věneček
Čs. ženské národní rady
v exilu**

v sobotu večer, dne 12. dubna
Peacock Hall, Lombard Ave. a Cermak Rd.
Cicero, Ill.

Ze všeho toho narůstala i řešení vztahu ke světu, narůstaly zřetel k obecnějším problémům, přesahujícím už hranice Slovanstva. Nejcharakterističtější proto je problém malých národů v Evropě, který zvláště Masaryka zaujal. Konečně na půdě Chicaga vzpomeňme ještě na Masarykovu přednáškovou činnost v cizině, kde nejen analyzoval tyto problémy, živé ve středu Evropy, ale kde zároveň i reprezentoval současnou naši vědu. Právě o tom svědčí jeho přednášková činnost na Chicagské universitě, kam zajel v roce 1902 a znovu 1907.

Přesvědčme se o všem tom především v jeho velkých spisech, ale také ve studiích, z nichž některé vyšly až později: "Moderní člověk a náboženství" (1896-97), "Otázka sociální" (1898), "Ideály humanitní" (1901), "Problém malého národa" (1905), "Rusko a Evropa" (1913), "Nová Evropa" (1920), "Světová revoluce 1914-18" (1925). Ale nalistujme si o tom i v dějinách Evropy, kam zatím už dolehl ohlas jeho činnosti a kam se už zapisovalo i jeho jméno.

Je vskutku těžké říci, kde je tady hranice vědy a života. Obě sféry jsou pronikavě spojeny v praxi, knihách a časopisech, ale i ve formách styku se studenty nebo s veřejností, neboť tento styk se přenášel z posluchárny do bytu, z ulice do redakce, z prostor parlamentu třeba i do kavárny.

Vrat'me se ještě jednou ke kruhům zviřovaným kameny problémů: Jak víme, kola na hladině se nerozestupují vždycky plynule. Narážejí také na překážky, jejich pravidelnost se třítí, voda vystřikuje . . . a tak ani Masarykova práce nebyla bez srážek a šrámů, nebyla bez boje, nebyla ani bez omylů, jež Masaryk sám přiznává a v duchu svých principů se za ně i omlouvá. - To je etika vědce a politika. To je člověk za vědcem a politikem.

* * *

Tak jsme dospěli do doby světové války. Práce vědce a snahy politika procházely nyní největší zkouškou. Měly být prověřeny tou nejtvrďší skutečností, neboť v pohybu byly životy lidí, existence národů a států. Také předválečné styky s jednotlivými vědci, spisovateli, diplomaty, politiky se měnily v cenné zlato přátelství, porozumění, podpory a styků v zahraniční práci. Naše téma jako by končilo v zásadní proměně: ze své země odešel **univerzitní profesor** Masaryk a se skončením války se domů vracel **president**. Ovšem víme už, že tím rovnováha vědce a státníka v něm nebyla vychýlena. Bylo by možné shromážďovat pro to doklady intimní ze vzpomínek, rozhovorů stejně jako z projevů oficiálních, abychom se o tom přesvědčili, ale snad stačí odvolat se na pramen z nejosobitějších, na Čapkovy Hovory s TGM. Tam nalezneme dovětek k celé naší úvaze, když Masaryk bilancoval těmito slovy: "Mám-li říci, v čem se můj život vyvrcholil, tedy ne v tom, že jsem se stal prezidentem a že mohu nést tuto velkou čest jak těžkou povinnost. Má osobní satisfakce, smím-li to tak nazvat, je hlubší, že jsem ani jako hlava státu nic podstatného nevyškrtl z toho, več jsem věřil a co jsem miloval jako chudý student, jako učitel mládeže, jako nepohodlný kritik, jako reformní politik; že, stoje v moci, nenacházím pro sebe nižádného mravního zákona, ani jiného vztahu k bližnímu, k národu a k světu, než jaké mne řídily předtím."

- Po těchto slovech by nebylo důstojné Masarykova díla a odkazu končit pateticky. Nalezli jsme v osobnosti dnes už historické to nejvzácnější: člověka, který cítil, trpěl, věřil a tvořil nikoli jen, aby naplnoval sebe, ale také svůj vztah k jiným, k odkazu minulosti, která se mu vždycky snoubila s přítomností. Nalezli jsme člověka, který se nebál připustit i nedorozumění a omyly, neboť ani ty nevezšly z nezodpovědného či unáhleného přístupu k věcem, nýbrž byly protrpěny, podloženy tvrdým úsilím dostat se dál ve jménu lepších hodnot a jistot. Člověka, který se nebál říci "nevím", "nemohu dokázat", - ale který se stejnou

samozřejmostí řekl i ono "Nechtěl jsem lhát", které zaujalo K. Čapka. Právě tato slova jsou rukavicí hozenou všem, neboť totéž očekával nebo předpokládal Masaryk i u jiných; jsou rukavicí hozenou i kritikům, kteří s lehkostí soudí, aniž by zvažovali kořeny myšlenek a činů, zvláště, jsou-li tyto odlišné od jejich vlastních, - aniž by odlišovali možnosti jedince ovlivňovat plnost událostí, v jejichž středu stál a jež zdaleka neurčoval jen on sám.

Masaryk zasáhl, třebaže o to zvláště osobně neusiloval, hluboko do dějin. Nepotřebuje, aby někdo rozhodoval, zda a jak tam patří, nebo aby s lehkostí jeho jméno z dějin vyškrtával či ověšoval je konvenčními kritérii hodnocení. Takový přístup hovoří o kritičích, nikoli o něm. Masaryk v dějinách je. Je tam, aby podával svědectví o ideálech, o potřebách, o činech i problémech doby, která v něm našla jeden ze svých průsečíků. Je tam, aby podával svědectví o věčné touze i o úsilí, které lidé prožívají cestou rozvoje k vyšším a vyšším hodnotám humanismu respektujícího stejně člověka jako společnost.

Není tak lehké říci po něm a s ním před lidmi a před dějinami: "Nechtěl jsem lhát . . .".

OSLAVA T.G.M.

Ve dnech 6. až 8. března se konala třídní konference k počtě Tomáše Garrigue Masaryka, kterou pořádaly společně Klub Masaryk v Bostonu, Center for European Studies a Harvard Ukrainian Research Institute na slavné americké universitě Harvard.

Pořad byl zahájen Ukrajinským ústavem v budově 1581 Massachusetts Ave. přednáškou prof. Roman Szporluka z university státu Michigan na téma "Humanita a národ". V pátek byla recepce v Boylston Hall. Večerní program uvedl prof. Karl W. Deutsch z Harvardu. Dr. Milič Čapek z bostonské university promluvil na téma "Masaryk filosof" a prof. Bruce M. Garver z Yale university na téma "Masaryk státník". Prof. Roman Szporluk uzavřel program výstižným komentářem. V sobotu odpoledne prof. Erazim Kohák měl za téma "TGM tradice v dnešním Československu". Odpolední program se pořádá na Harvard Ukrainian Research Institute. Večer pak se pokračovalo v auditoriu Boylston Hall. Známý herec Jiří Voskovec promluvil na téma "Masarykův vliv na kulturní život za první republiky".

Byly ukazovány dokumentační filmy a vystaveny jeho spisy. Výstavu připravili Jan Štěpán z právnické fakulty a Edward Kasinec z ukrajinského ústavu.

Třídní program byl zakončen tanečním číslem, českou polkou a čardášem, které zatančili Mária a Hardy Margosianovi.

Byl to velice bohatý, obsáhlý program k počtě Presidenta-Osvoboditele k jeho 125. výročí, záslužný to čin na půdě slavné americké university.

Masaryk, pochodeň svobody a demokracie

Čs. národní rada americká - Odbočka "28. říjen" uspořádala 9. března 1975 mimořádně úspěšné odpoledne u příležitosti 125. výročí narození prvního presidenta Československé republiky Tomáše Garrigua Masaryka.

Naplňené auditorium Havlíčkovy školy v Berwynu bylo důkazem významu Masarykovy osobnosti a jeho díla mezi zdejšími čs. vlastenci bez rozdílu generací.

Důstojná úprava jeviště s květinovou výzdobou, bustou TGM a čs. národním znakem v pozadí (v provedení Savo Rokniče), fanfáry k slavnostní op. Libuše - a po nich zvukový záznam projevu TGM, byly dojmy, které zůstávají v duši.

Ověřili jsme si znovu, naslouchající hlasu presidenta, že jeho dnes již téměř klasické principy, pojetí demokracie a svobodné

diskuse jsou stále platným vzorem pro budoucí politickou a hospodářskou strukturu svobodné Československé republiky.

“Vyšehrad - úvod k symfonické básni Bedřicha Smetany, báseň Jaroslava Vrchlického “O Praho”, recitovaná Věrou Rokničovou, a v závěru první části i zvuk pražských zvonů nás přenesou v myšlenkách do míst, která nám jsou všem drahá.

V druhé části předseda odbočky br. Emanuel Lát uvítal přítomné a uvedl na jeviště významného hosta, starostu města Berwynu, Emila Vacína, k pozdravnému projevu.

O životě a díle Tomáše Garrigua Masaryka promluvil prof. František Svejkovský, který nám svým projevem vysoké úrovně přiblížil dobu Masarykovy činnosti v první části jeho politického života. Celý projev prof. Svejkovského byl opřen o vědecká fakta, zajímavě a barvitě interpretovaná autorovým osobitým, kultivovaným projevem. Projev prof. Svejkovského byl pro svoji hodnotu významným zážitkem.

I třetí část programu, důstojně zapadající do rámce oslavy, bude účastníky dlouho vzpomínána. Melodram “Kolébka” - v recitaci Věry Rokničové, za klavírního doprovodu prof. Libuše Holíkové - měl pro své umělecké vyvážení a bohatost hudebního i recitačního projevu zaslouženě velký ohlas v hledišti. - Dětský pěvecký sbor prof. Libuše Holíkové zapěl písně “Tatíčku, starý náš . . .”, “Teče voda teče” a “Má hvězda”, v dojemném podání. Po závěrečném projevu br. Františka Kalkuse bylo slavnostní odpoledne zakončeno národními hymnami, spontánně zaspívanými všemi přítomnými v hledišti.

ČSNRA - odbočka “28. říjen” děkuje všem hostujícím účinkujícím i členům odbočky, kteří se tak obětavě podíleli na úspěšném provedení oslavy, všem přítomným za účast - a za to, že se společně s námi vrátili v myšlenkách k dílu Tomáše G. Masaryka, k ideím, jež můžeme symbolicky nazvat pochodní svobody a demokracie, neuhasínající a planoucí ve prospěch všech generací našeho národa, jeho politických svobod a národní svébytnosti.

Výbor odbočky ČSNRA “28. říjen”

DARY NA ČINNOST ČSNRA:

Čs. ženská národní rada v exilu, Chicago, IL	\$300.00
Odbočka “Gen. Milan R. Štefánik”, Chicago, IL	150.00
Gen. John Slezák, Sycamore, IL	50.00
Dr. Jan a Betka Papánkovi, Scarsdale, NY	25.00
Manž. Bohdan Tesařovi, Chicago, IL	17.00
Stanislav Prostředník, Pittsburgh, PA	16.00
Svobodná obec, Chicago, IL	10.00
Bohumil Laštůvka, Chicago, IL	10.00
Anton Mlejnek, Hayward, CA	10.00
Teresa Sokol-Novák, Riverside, IL	10.00
Emilián Straus, Montreal, Canada	10.00
Dr. Alois Zvěřina, Chicago, IL	10.00
Řád Česká Koruna č. 268, Č.S.A.	5.00
Anna Vlasáková, Berwyn, IL	5.00
Antonie Kankovská, Bradenton, FL	3.00

IN MEMORIAM:

K uctění památky manžela a otce - p. Antonína Juliše - věnují Carmel a Irena Juliš, Redwood City, CA \$25.00

K uctění památky své maminky, paní Marie A. Antene, věnuje Hermie C. Rabštejnková, Oklahoma City, OK . . . \$10.00

Zdařilá schůze a Masarykův večer Odbočky ČSNRA “Dr. Milada Horáková”

Odbočka Čs. nár. rady americké “Dr. Milada Horáková” v Chicagu, Ill., konala svou pravidelnou členskou schůzi, spojenou s Masarykovým večerem, ve čtvrtek 13. března 1975 v budově Mid America Federal na Čermákově třídě v Ciceru, Ill.

Po zahájení schůze a uvítání přítomných předseda br. Dr. Antonín Hřebík vzpomněl, že v únoru 1975 navždy opustili naše řady dlouholetí členové br. George Krčmář z Chicaga a s. Marie Krizová z Berwynu. Jejich památka byla uctěna povstáním všech přítomných. Bratr předseda pak uvítal milé hosty, a to manžele Vincent Plevoy z Odbočky pro Západní předměstí, člena předsednictva ČSNRA a místopředsedu Odbočky “28. říjen” br. Frant. Kalkuse, předsedou Odbočky “28. říjen” br. Emanuela Láta a její členy br. a s. Oskara Pejšovy, pokladníka ČSNRA br. Miroslava Mejzra, milého přítele naší Odbočky br. Vojtěcha Svobodu, předsedu “Věrní zůstaneme” br. Josefa Jakla, bývalého předsedu naší odbočky br. Johna Březinu a řadu dalších milých hostů.

Bratr předseda pak oznámil, že 2. března 1975 oslavila své narozeniny místopředsedkyně Odbočky s. Anna Vlasáková, které srdečně blahopřál nejen k jejím narozeninám, ale i k vzorné práci, kterou v Odbočce koná po naší zesnulé dlouhodobé místopředsedkyni, milé sestře Anně Rubinové. Oznámil pak, že novou členkou Odbočky se stala známá sokolská pracovnice s. May Konečná z Berwynu, která již dříve - za života svého manžela - spolu s ním byla členkou Odbočky a která byla přivítána srdečným potleskem všech přítomných. Odbočka má k dnešnímu dni 75 členů.

Po schválení zápisu výroční schůze z 12. prosince 1974, který přečetla tajemnice s. Ludmila Kosová, podala podrobnou finanční zprávu za dobu od výroční schůze do 13. března 1975 pokladní s. Anna Hřebíková.

Předseda odbočky pak podal podrobnou zprávu o činnosti nejen Odbočky, ale i Čs. nár. rady americké a jejích organizačních složek, zvláště též o oslavě 125. narozenin presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka, kterou v neděli 9. března 1975 uspořádala Odbočka ČSNRA “28. říjen.” Oznámil přítomným konání příštích schůzí a podniků, a to poradní schůze Čs. demokratických organizací a banket Čs.-Polsko-Ukrajinsko-Srbského přátelství v neděli 16. března a valnou hromadu Oblastního výboru ČSN RA v neděli 23. března 1975. Upozornil také na Československý Den, který bude pořádat Oblastní výbor ČSNRA v Chicagu v neděli dne 15. června 1975. Zdůraznil pak, že naše odbočka vzpomene letošního roku 25 let svého trvání a že důstojně vzpomene 25. výročí poprav yzvané české ženy Dr. Milady Horákové, kterou čs. komunisté popravili v červnu 1950 a jejíž jméno naše Odbočka nese. V závěru své zprávy pak přečetl přítomným část překrásného líčení pohřbu zesulé pí. Hany Benešové v Praze, vdovy po čs. presidentu Dr. Edvardu Benešovi, které od věrné Sokolky z Československa dostal výbor Čs. Sokolstva v zahraničí, který toto líčení dal rozmnožit a rozšířit v tisících výtiscích.

Po skončení spolkového pořadu bratr předseda pak podrobně promluvil o blížícím se 200. výročí (Bicentennial) založení Spojených států 1776-1976, o organizaci oslav tohoto výročí, o dosavadních přípravách a citoval řadu projevů významných amerických osobností o úkolech a poslání těchto oslav. Zdůraznil, že všichni máme být hrdi na svou novou vlast, která je největší demokracií světa a jedinou nadějí svobodného světa na udržení svobody a demokracie. Zdůraznil však také, že při tom máme být hrdi i na svůj čs. původ, což doložil stručným přehledem skvělých dějin našeho národa, a to již od VII. století.

Na to byl zahájen **Masarykův večer**, který svým projevem zahájil předseda Spolku Lukavec a Blanické okolí a člen

Odbočky br. Josef Němeček, který stručně, ale výstižně promluvil o životě, díle a odkazu presidenta Osloboditele T. G. Masaryka a jeho vzácného syna Jana Masaryka. Jeho projev byl přijat srdečným potleskem všech přítomných.

Bratr Josef Jakl pak předvedl z gramofonových desek, převedených na pás, hlasy členů Masarykovy rodiny: President Osloboditel T. G. Masaryk promluvil k dětem, které ho přišly v roce 1928 pozdravit na Pražský hrad. Poté přednesl svůj významný projev z roku 1928 "Náš politický úkol". Po vzpomínce presidenta Dr. Edvarda Beneše z Londýna 14. září 1940 k výročí smrti T. G. Masaryka, promluvil ministr Jan Masaryk, který přednesl svůj překrásný projev ze San Francisca, Calif., po založení Spojených národů v roce 1945. Zvláště závěr jeho projevu, kde vzpomíná na domov, na Prahu a na Lány, byl mimořádně krásný a dojmavý. Po chorálu "Svatý Václave" promluvila pak Dr. Alice Masaryková, která v dojemném a hřejivém rozhlasovém projevu z New Yorku do Československa v roce 1956 vzpomínala na "Vánoce u Masaryků". Byly to tak krásné a hřejivé vzpomínky a řada povzbuzujících slov, že všichni účastníci vyslechli tento projev, stejně jako všechny projevy předchozí, s mimořádnou pozorností.

Přes tento obsahově bohatý pořad byla schůze i Masarykův večer skončen v 9:30 hod. večer, takže účastníci měli možnost setrvat ještě dlouho v milém a družném rozhovoru - při pohostění, které připravila místopředsedkyně Odbočky s. Anna Vlasáková se svými ochotnými spolupracovnicemi.

Ludmila Kosová, tajemnice

Odbočka Washington, D.C.

Majales bude v sobotu dne 26. dubna opět v hotelu Mayflower. Účel tohoto významného podniku je podpora uprchlíků z okupovaného Československa, podpora československých studií na Americké universitě ve Washingtonu a na universitě v Chicagu a kulturní a sociální činnosti ČSNRA.

Majalesem se představuje naše krajanská a exilová obec americké veřejnosti v hlavním městě Spojených států. Společenský, morální a finanční úspěch Majalesu 1975 je tedy důležitý pro naši národní věc. Umožní nám splnit úkol, který s jsmo si vytkli. Necht' je Majales projevem nejen našich schopností, ale zároveň výrazem pospolitosti a dobré vůle uskutečnit dobrou věc.

Za odb. předseda Jaroslav Kašpar - Pátý. Předsedkyní Majalesu je ses. Lída Brodenová, která sestavila krásný program, na kterém vystoupí známá operní pěvkyně Marthy Randall, která okouzila ve Smetanově opeře Dvě vdovy v roli Karoliny. Při večeri bude hrát známý pianista Stuart Warwick.

Zpráva z předsednictva

Pravidelná schůze se konala v úterý večer dne 4. března v úřadovně ČSNRA. Předsedal br. Ferjenčík, zapisovali br. Štefan Kopecký a br. tajemník Chalupa. Schůze byla zahájena v 6.30.

Br. dr. František Schwarzenberg referoval o novinářské konferenci, které se Rada zúčastnila za československou skupinu a kterou svolal výbor Porobených národů v McCormick Inn (viz Věstník str. 1). Předcházela konference svolaná Národní radou církvi k uvítání sovětských církevních hodnostářů v těže budově. Ses. Vrázová připravila za Československou národní radu zprávu "Religion in Czechoslovakia" pro americký tisk a návštěvníky konference. Za Československo odpovídal br. Schwarzenberg.

Br. Ferjenčík podal zprávu o spolupráci Rady s Ukrajinci a Poláky. Naše resoluce k 30. výročí Jaltské dohody, připravená br. Schwarzenbergem, byla předána výboru, má být rozmnožena polskými zástupci a rozeslána tisku, na úřední místa ve Wash. atd.

K 200. výročí bylo rozhodnuto oslavit vznik Spojených států v červnu 1976 zvláštním programem na tradičním Československém dni, a to ve větším rozsahu.

Ses. Faltusová zaslala kopie své rozsáhlé korespondence s úřady, novináři atd. Spisy jsou k nahlédnutí v úřadovně. Byly projednány nejdůležitější body a materiál týkající se ethnické organizace - byl předán br. dr. Hřebíkoví k přehlédnutí.

Byly čteny a schváleny zprávy sestry Langové za úřadovnu a sestry Vrázové. - Dopis of chicagské odbočky Amnesty International byl předán Klubu politických vězňů. V AI si přečetli náš American Bulletin a žádali o spolupráci a pomoc čs. vězňům.

Zapůjčení filmů

ČSNRA získala následující filmy, které zapůjčuje svým odbočkám:

Pohřeb Palacha - 16 mm. černo-bílý, zvukový - promítá se 50 minut.

"Seven Days to Remember" - Týden invase a okupace Československa 21. srpna 1968 - historický film natáčený čs. filmaři - trvá 58 minut.

Máme na skladě k prodeji:

		Poštou
The Birth of Czechoslovakia		5.00
Jaroslav Brodský: Řešení Gama	5.00	5.50
Josef Falta: Přes fronty a přes hranice	1.50	1.85
Dětství a mládí , vzpomínky Dr. Alice Masarykové	2.50	2.75

Objednávky vyřizuje úřadovna ČSNRA:

Czechoslovak National Council of America
2137 So. Lombard Ave., Room 202,
Cicero, Illinois 60650.

Upozornění!

Celý náklad učebnice Progressive Czech rozprodán.

Československý den

chicagské oblasti ČSNRA

v neděli, dne 15. června

ve Wozniakově zahradě

2530 Blue Island Avenue
Chicago

ČSA střeží Vaši budoucnost

Jestliže jste členem bratrské a sesterské podpůrné Jednoty ČSA, jste kryt tím nejlepším životním pojištěním jaké může pouze bratrská jednota poskytnouti.

Jakmile se stanete členem Jednoty ČSA, tato přejímá veškerou zodpovědnost a závazky z vašeho členství plynoucí.

Více než 60 organisátorů Jednoty, s dokonalou průpravou reprezentuje ČSA ve většině států Unie a jest připraveno podat vám veškeré informace týkající se vašeho životního pojištění a vypracovati vám individuální plány, které vám zaručí nejvyšší možnou ochranu pro vaši budoucnost.

ČSA má 200 řádů ve většině států Ameriky, v nichž naleznete bratrské prostředí, které vám nemůže poskytnouti žádná obchodní pojišťovna. Ovšem, kromě toho, členství v Jednotě ČSA opravňuje vás k řadě výhod, jaké opět pouze bratrská jednota může poskytnouti.

Kdo Jednotu ČSA doporučuje? Více než 120 let služby deseti tisícům spokojených členů. ČSA nikdy nezklame, neboť jest vybudována na základech stmelěných z poctivosti a zodpovědnosti. ČSA chrání vaši budoucnost.

Staňte se jejími členy, doporučte ji svým přátelům a známým.

Č.S.A.

2701 So. Harlem Avenue
CSA Plaza
Berwyn, Illinois 60402
Tel.: (312) 795-5800 - (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois